

Kabas historia

Publicerad: 26 February 2013

Kaba (arabiska: الكعبة al-Ka'bah) är beläget mitt på gården i den stora moskén (Masjid-ul-Harām) i Mecka och den av islams symboler de flesta känner till då den brukar visas under direktsändingar från den årliga pilgrimsfärden, hajj. I Koranen kan vi läsa:

Gud har låtit uppföra helgedomen Kaba som ett stöd för människorna [i fullgörandet av deras religiösa och världsliga plikter]; och [gett er] den helgade månaden och de bekransade offerdjuren, [symboler som lär er] att Gud känner allt det som himlarna rymmer och det som jorden bär och att Gud har kunskap om allt. [1]Koranen 5:97

Så vad är kaba eller en "helig kub i mecka" som somliga kallar den? Kaba är den heligaste av islams helgedomar och den riktning som muslimer ber mot (qibla). Namnet "kaba" kommer från dess form, kub är på arabiska ka'b. Profeten Muhammed – må Guds frid och välsignelser vara över honom – sade att detta namn har använts på grund av att Gud skyddat Kaba från att falla under tyranners kontroll. [2]at-Tirmidhi

Kaba är tillverkad av granit som tas från bergen nära Mecka och är ungefär tolv meter lång, tio meter bred och femton meter hög (postamentet inberäknat). Idag täcks Kaba av ett svart sidentyg kallat kiswah som dekorerats med guldbroderad kalligrafi.

Via den nordöstra sidan kan man komma in i Kaba genom en dörr belägen dryga två meter ovan mark. Väl inne i Kaba utgörs golvet och delar av väggarna av marmor. Koranverser är inskriberade på tavlor infälda i marmor och den övre delen av den inre väggen är klädd med grön duk dekorerad med verser broderade i guld. Lampor hänger ned från en tvärbalk och det finns också ett litet bord för rökelsebrännare. Vaktmästare parfumerar marmornbeklädnaden med väldoftande olja, samma olja som används för att smörja den svarta stenen utanför.

Utifrån profeten Muhammeds sedvanor lär vi oss att hans fru 'Ā'ishah frågade om väggen och dörren. Hon sade: "Jag frågade Guds sändebud om muren och om den var en del av huset [Kaba]." Han sa: "Ja." Jag frågade: "Varför införlivas den då inte i huset?" Han sa: "Ditt folks pengar tog slut." Jag frågade: "Hur är det med dörren? Varför är den så högt upp?" Han sa: "Ditt folk gjorde så för att kunna släppa in vem de ville och hålla ute vem de ville. Om det inte vore för att ditt folk fortfarande är nya [i Islam] och nära deras tid av okunnighet, skulle jag införliva väggen i huset sänka dörren till marknivå." [3]Sahih Muslim

Den svarta stenen i Kaba

Den svarta stenen i Mecka.

Den svarta stenen (arabiska: الحجر الأسود al-Hajar-ul-Aswad) finns inbäddad i det östra hörnet av Kaba, en och en halv meter ovan mark. Profeten Muhammed sade: "Den svarta

stenen kom från Paradiset och var vitare än mjölk, men med Adams söners synder blev den svart.” [4]Ibid.

Islams lärde har haft olika åsikter i fråga om vem som byggde Kaba. Vissa säger att Kaba byggdes av änglarna. Andra säger att Adam byggde Kaba och att byggnaden därefter under många århundraden förföll men återuppbyggdes av profeten Abraham och hans son Ismael. Alla är dock överens om att Kaba antingen byggdes eller återuppbyggdes av profeten Abraham. I Koranen kan vi läsa:

Och när Abraham och Ismael lade grunden till Helgedomen [bad de:] “Herre! Tag nådigt emot vår [möda]! Du är den som hör allt, vet allt. [5]Koranen 2:127

Därefter har Kaba byggts om flera gånger. Av amalekiterna [6]Amalekiterna var ett forntida arabiskt folk som höll till i Sinaiöknen och sedan i trakterna öster om Jordan., stammen Jurham [7]En av Meckas stammar., Qusayy ibn Kilāb [8]Qusai ibn Kilab var en äldre släkting till Abdul-Mutallib. och stammen Quraish [9]Den stam som profeten Muhammed tillhörde.. Kort före profeten Muhammeds tid återuppbyggdes Kaba med stenar, utan murbruk, och var inte mycket högre än en manshöjd.

Folk hade stulit skatter från Kaba så Quraish beslöt att Kaba skulle byggas om och att ett tak skulle läggas. Varje stam samlade byggmaterial och arbetade kooperativt tills det var dags att byta ut den svarta stenen. På grund av uppdragets prestigefyllda natur utbröt en dispyt om vem som skulle byta stenen. Abu Umayyah ibn al Mughirah som var en av stammens äldste sa: “Quraish! Kom överens om det som ni argumenterar kring. Låt den förste man som vandrar in genom porten avgöra ärendet åt er”. Den första mannen var Muhammed som då kallades al-Amīn (den pålitlige). Han föreslog att de skulle bära den svarta stenen till dess plats i en kapp där varje stam skulle få hålla en kant för att äran skulle fördelas lika. Den svarta stenen nådde Kaba på detta sätt och Muhammed placerade sedan stenen på dess plats.

Slutligen är det viktigt att påpeka att muslimer varken dyrkar Kaba eller dess omgivning.

Källa:

Bjankuloski06en 2009: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Kaaba-plan.svg>

Muhammed Knut Bernström (2000), Koranens budskap. Simrishamn: Proprius

Muir 1912: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Black_Stone_front_and_side.PNG

Fotnoter:[+]

Fotnoter:

↑1 Koranen 5:97

↑2 at-Tirmidhi

↑3 Sahih Muslim

↑4 Ibid.

↑5 Koranen 2:127

↑6 Amalekiterna var ett forntida arabiskt folk som höll till i Sinaiöknen och sedan i trakterna öster om Jordan.

↑7 En av Meckas stammar.

↑8 Qusai ibn Kilab var en äldre släkting till Abdul-Mutallib.

↑9 Den stam som profeten Muhammed tillhörde.